POSTIM ARKIVOR

Kampet dhe qendrat e internimit në Lushnjë

SEKSIONI

Kampet e Lushnjes

PERIUDHA

1954 - 1990

Kampet dhe qendrat e internimit në Lushnjë ishin pjesë e sistemit të internimit dhe punës së detyruar gjatë regjimit komunist në Shqipëri. Pas vitit 1950, në këto qendra u internuan qindra familje të persekutuara, ndër to familje të njohura politike dhe familje të mëdha shqiptare, si Markagjoni, Pervizi, Bajraktari, Dukagjini, Kokalari, Dine, Vatnikaj, Koliqi, Biçaku, Mulleti, Merlika, Topalli, Alizoti, Kupi, Dosti, Kaloshi, Kolgjini, Mirakaj dhe të tjera. Të internuarit punonin në bujqësi, hapjen e kanaleve dhe tharjen e kënetave, ndërsa jetonin në kushte të vështira dhe nën kontroll e mbikëqyrje të vazhdueshme. Lëvizja e tyre ishte e kufizuar dhe kërkonte leje nga autoritetet. Dokumentet arkivore të paraqitura në këtë seksion dëshmojnë për organizimin e këtyre qendrave dhe jetën e familjeve të internuara në zonën e Lushnjës.

KAMPE INTERNIMI

IZOLIM

DEBIM

PERMBAJTJE #1

Historiku i Kampeve të Lushnjes

Pas mbylljes së kampit të internimit të Tepelenës, në fund të nëntorit 1953, një pjesë e madhe e të internuarve u transferua në zonën e Lushnjës. Savra u përcaktua si një nga qendrat kryesore të internimit dhe si seli e komandës administrative. Familjet e internuara u vendosën fillimisht në baraka dhe iu nënshtruan kontrollit të vazhdueshëm administrativ, apelit të përditshëm dhe detyrimit për të punuar në fermë. Kampi i Savrës, një nga qendrat më të njohura të internimit në zonën e Lushnjës, u hap në vitin 1953 dhe funksionoi deri në vitin 1990. Në të u internuan familje të figurave të njohura politike dhe të disa ish-kryeministrave të periudhës para Luftës së Dytë Botërore. Savra shërbeu si një nga pikat kryesore të organizimit dhe administrimit të sistemit të internimit në zonë. Një tjetër qendër e rëndësishme ishte Kampi i Plugut, i lidhur me Fermën “29 Nëntori”. Sipas burimeve të dokumentimit historik, ky kamp u formua në vitin 1950 si një kamp i rrethuar, ku të internuarit dhe emigrantët u angazhuan në punë të rënda bujqësore. Në vijim, sistemi i internimit u shtri në disa fshatra dhe sektorë të zonës së Myzeqesë, ndër ta Çerma Kamp, Çerma Sektor, Grabiani, Gradishta, Kryekuqi, Karavastaja, Bedati, Plugu, Gjaza, Rrapëza, Kolonja, Dushku, Zhamaja, Sulzotaj dhe Karbunara. Këto qendra shërbyen si vende të vendosjes së detyruar të familjeve të konsideruara nga regjimi si “të rrezikshme” ose “armike”, nën mbikëqyrjen e organeve shtetërore. Të internuarit kishin kufizime të lëvizjes jashtë vendbanimit dhe, për të dalë prej tij, duhej të pajiseshin me leje nga organet përkatëse. Puna bujqësore përbënte një nga elementët kryesorë të jetës së përditshme në këto qendra. Afatet e internimit, shpesh të përcaktuara për pesë vjet, mund të zgjateshin me vendime të Komisionit të Internim-Dëbimeve, duke bërë që internimi i disa familjeve të vijonte për periudha shumëvjeçare. Sistemi i internimit në Lushnjë përbënte një mekanizëm të ndërthurur të kufizimit të lirisë së lëvizjes, kontrollit administrativ, punës së detyruar dhe ndarjes së familjeve nga vendbanimet e tyre. Dokumentacioni arkivor lidhet jo vetëm me vendimet e internimit dhe zgjatjen e tyre, por edhe me administrimin e përditshëm të jetës së të internuarve, lëvizjet, punën, marrëdhëniet me organet shtetërore dhe jetën familjare e shoqërore. Dokumentet e paraqitura në këtë seksion dëshmojnë funksionimin dhe zhvillimin e sistemit të internimit në zonën e Lushnjës, nga krijimi i qendrave të para deri te shtrirja e tij në fshatrat e Myzeqesë.
Ato shërbejnë si burime për studimin e politikave të internimit, mënyrës së administrimit të tyre dhe përvojave individuale e familjare të personave të internuar.

PERMBAJTJE #2

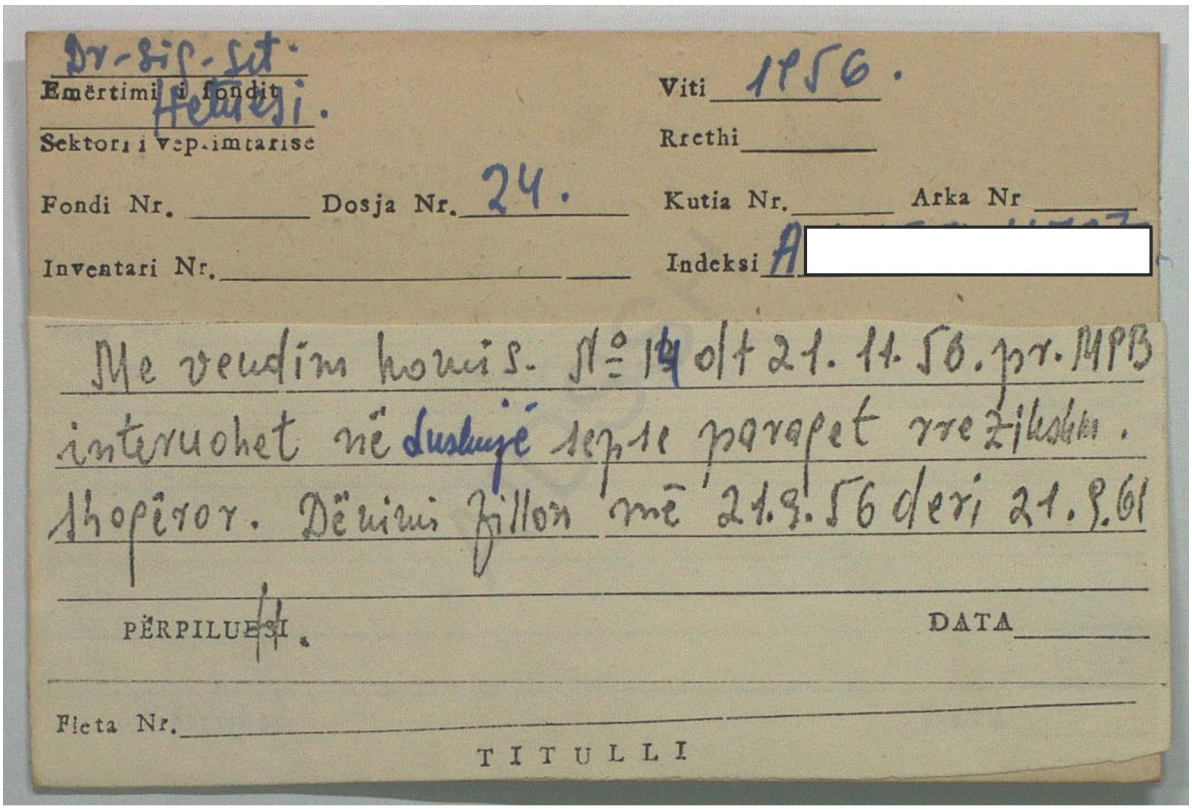
Kartela e Internimit

Kartela e internimit është dokument zyrtar administrativ i krijuar nga strukturat e ish-Sigurimit të Shtetit dhe Ministria e Punëve të Brendshme gjatë regjimit komunist në Shqipëri (1944–1991). Ajo përdorej për regjistrimin, identifikimin dhe mbikëqyrjen e personave ose familjeve të dënuara me internim apo dëbim. Kartela përmbante të dhëna personale, arsyen dhe afatin e dënimit, vendin e internimit, si dhe shënime administrative mbi zbatimin e masës. Sot, këto dokumente administrohen nga Autoriteti për Informimin mbi Dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit (AIDSSH) dhe përbëjnë burime arkivore për dokumentimin e historive të internimit dhe të dënimit politik. Në vijim paraqiten katër tipologji kartelash internimi, të viteve 1956, 1957, 1962 dhe 1965, të përzgjedhura për të ilustruar mënyra të ndryshme të zbatimit dhe administrimit të masave të internimit dhe dëbimit gjatë regjimit komunist. Dokumentet pasqyrojnë raste të vendosjes së internimit për “rrezikshmëri shoqërore”, lirimit nga internimi, internimit të anëtarëve të një familjeje dhe kthimit të masës së internimit në dëbim. Së bashku, këto katër raste ndihmojnë në kuptimin e mekanizmave administrativë përmes të cilëve internimi dhe dëbimi u zbatuan dhe u kontrolluan nga autoritetet shtetërore.

MEDIA #1

Kartele tip internimi

MEDIA FAQE #1

Dr-Sig-Sht.
Emërtimi i fondit Hetuesi.
Viti 1956.
Sektori i veprimtarisë
Rrethi
Fondi Nr. Dosja Nr. 24.
Kutia Nr. Arka Nr
Inventari Nr.
Indeksi A
Me vendim komisi. Nr 14 d/t 21. 11. 56. pr. MPB
interuohet në Durrës sepse paraqet rrezikshmëri.
Shqiptar. Dënimi fillon më 21.9.56 dhe mbaron 21.9.61
PËRPILUESI.
DATA
Fleta Nr.
TITULLI

Kartele tip internimi

INFORMACION

Kartele tip internimi

Autoret: Komisioni i Internim Debimeve

	1956
FONDI	6
LLOJI I DOKUMENTIT	Kartele internimi
DATA E KRIJIMIT	21.11.1956
VENDIM	Nr. 14

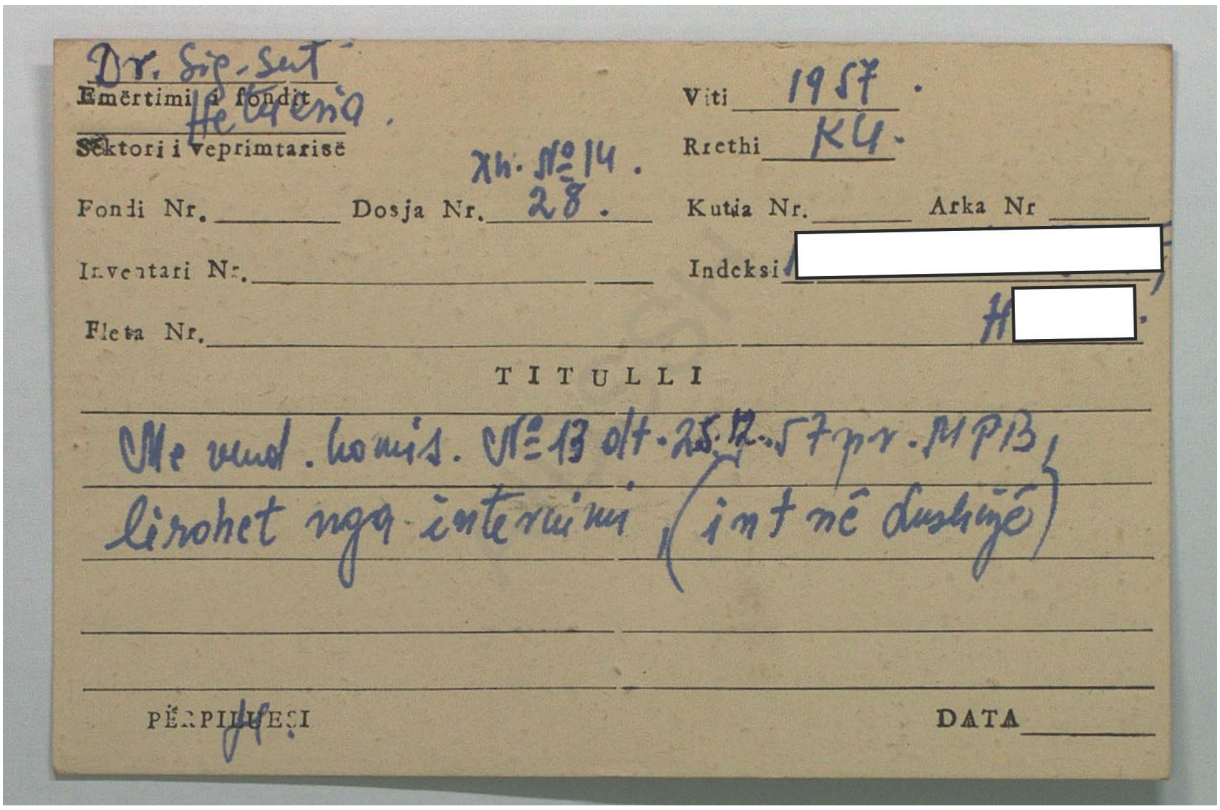
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #2

Kartele lirimi nga Internimi

MEDIA FAQE #1

Kartele lirimi nga Internimi

INFORMACION

Kartele lirimi nga Internimi

LLOJI I DOKUMENTIT	Kartele
DATA E KRIJIMIT	25.12.1957

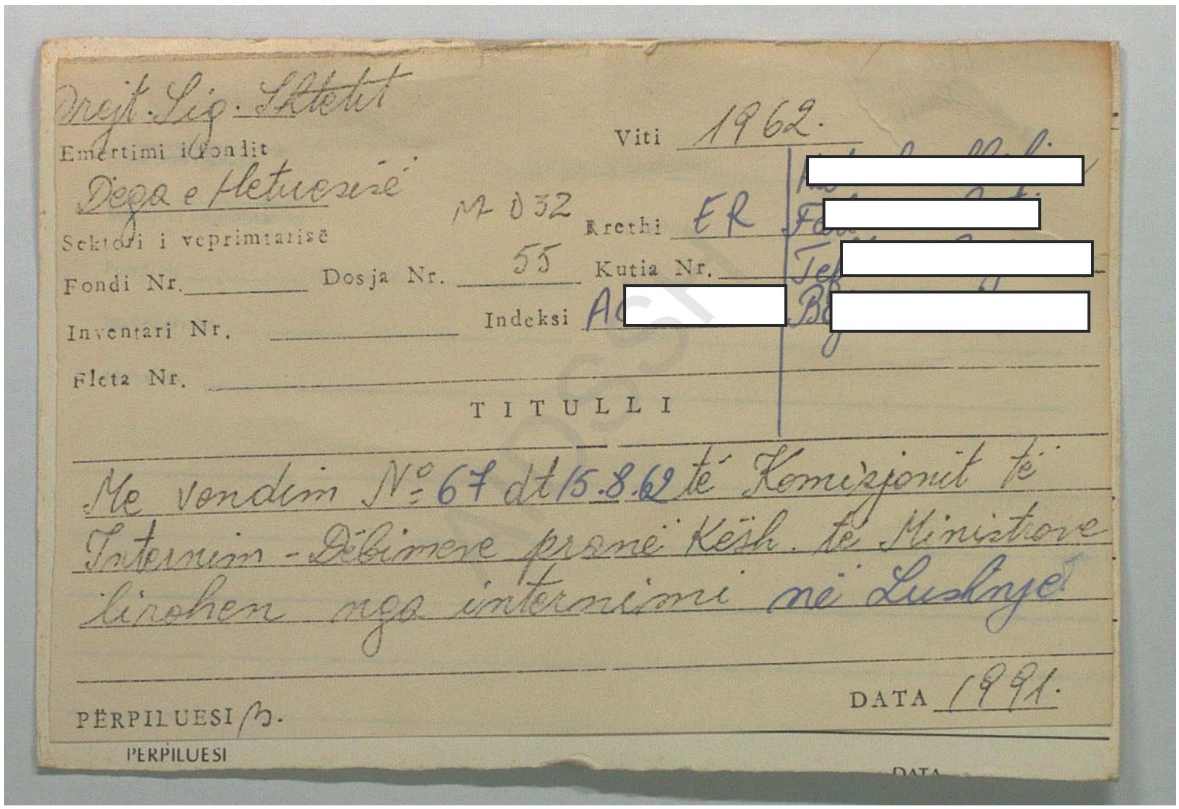
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #3

Kartele lirimi nga Internimi

MEDIA FAQE #1

Kartele lirimi nga Internimi

INFORMACION

Kartele lirimi nga Internimi

DOSJA	28
DEGA	e Hetuesise
APROVUAR NGA	Komisioni i Internim Debimeve
KRIJUAR NGA	Komisioni i Internim Debimeve
VENDIM	Nr 67 dt 15.08.1962

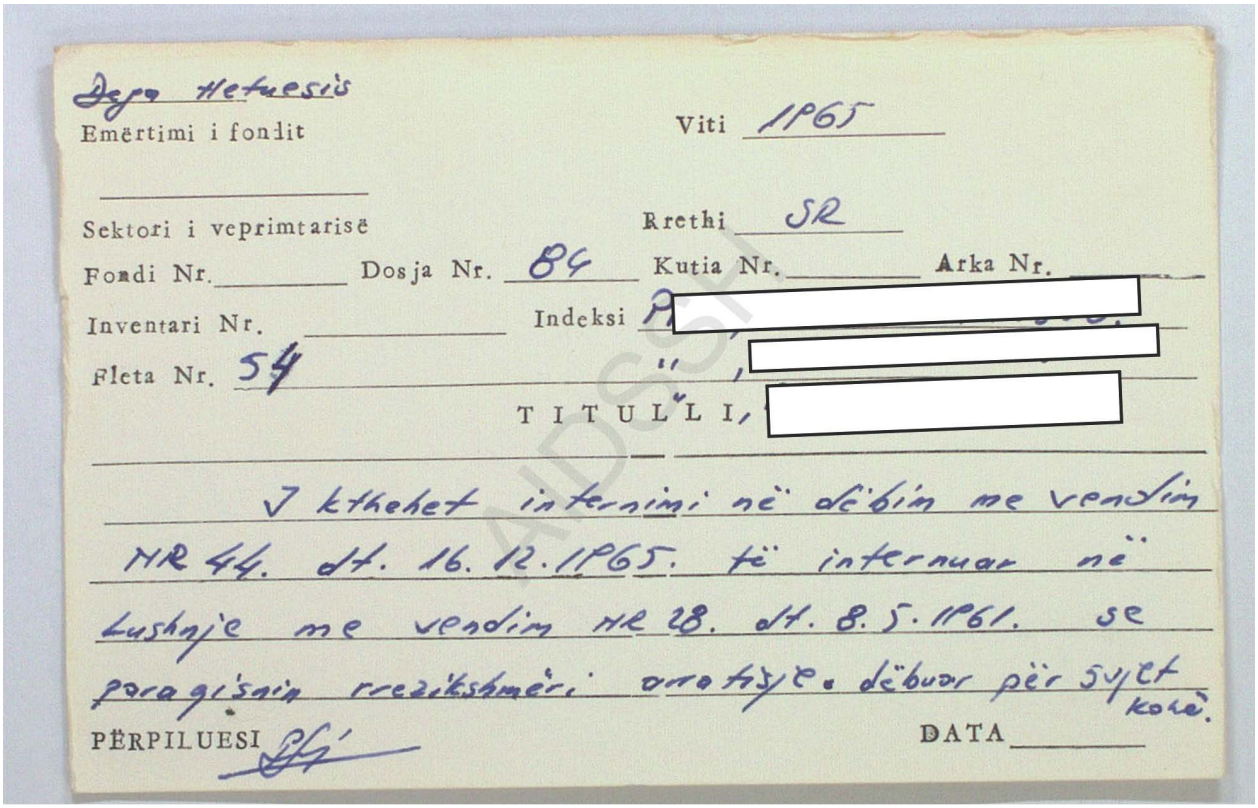
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #4

Kartele -Kthimi i masës së internimit në dëbim

MEDIA FAQE #1

Dega Hetuesis
Emërtimi i fondit
Viti 1965
Sektori i veprimtarisë
Rrethi SR
Fondi Nr. ____ Dosja Nr. 84 Kutia Nr. ____ Arka Nr. ____
Inventari Nr. ____ Indeksi [redacted]
Fleta Nr. 54
TITULLI, [redacted]
√ kthehet internimi në dëbim me vendim
Nr 44. dt. 16.12.1965. të internuar në
Lushnje me vendim Nr 28. dt. 8.5.1961. se
paraqitsin rregullsheri ortakut. dëbuar për syqet
kohë.
PËRPILUESI
DATA ____

Kartele -Kthimi i masës së internimit në dëbim

INFORMACION

Kartele -Kthimi i masës së internimit në dëbim

DOSJA	84
VENDIM	Nr. 28 dt. 08.5.1961

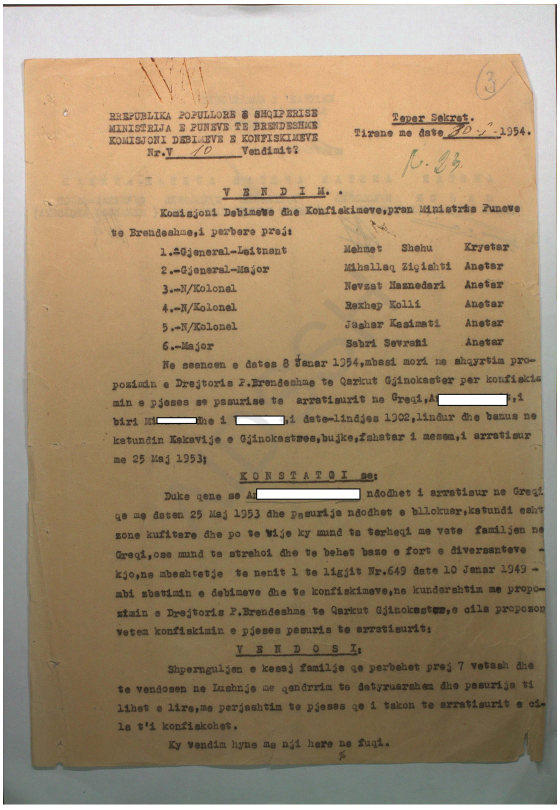
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #5

Vendimi nr. 10, 26 shkurt 1954- Shpërngulja e detyruar e një familjeje

MEDIA FAQE #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPERISE
MINISTERIA E PUNEVE TE BRENDSHME
KOMISIONI DEBIMEVE E KONFISKIMEVE
Nr.Y 10 Vendimit?

Teper Sekret.
Tirane me date 26 / 2 1954.

V E N D I M.

Komisioni Debimeve dhe Konfiskimeve,pran Ministris Puneve te Brendeshme,i perbere prej:

1.-Gjeneral-Leitnant	Mehmet Shehu	Kryetar
2.-Gjeneral-Major	Mihalleq Ziçishti	Anetar
3.-N/Kolonel	Nevzat Hazmedari	Anetar
4.-N/Kolonel	Rexhep Kolli	Anetar
5.-N/Kolonel	Jashar Kasimati	Anetar
6.-Major	Sabri Sevrani	Anetar

Ne seancen e dates 8 Janar 1954,mbasi mori ne shqyrtim propozimin e Drejtoris P.Brendeshme te Qarkut Gjinokaster per konfiskimin e pjeses se pasurise te arrestuarit ne Greqi,A[redacted],i biri M[redacted]he i [redacted],i date-lindjes 1902,lindur dhe banus ne katundin Kokavije e Gjinokastres,bujke,fshatar i mesem,i arrestuar me 25 Maj 1953;

K O N S T A T O I se:

Duke qene se A[redacted] ndodhet i arrestuar ne Greqi qe me daten 25 Maj 1953 dhe pasurija ndodhet e bllokuar,katundi eshte zone kufitare dhe po te vije ky mund ta terheqi me vete familjen ne Greqi,ose mund te strehoi dhe te behet baze e fort e diversanteve - kjo,ne mbeshtetje te nenit 1 te ligjit Nr.649 date 10 Janar 1949 - mbi zbatimin e debimeve dhe te konfiskimeve,ne kundershtim me propozimin e Drejtoris P.Brendeshme te Qarkut Gjinokaster,e cila propozon vetem konfiskimin e pjeses pasuris te arrestuarit;

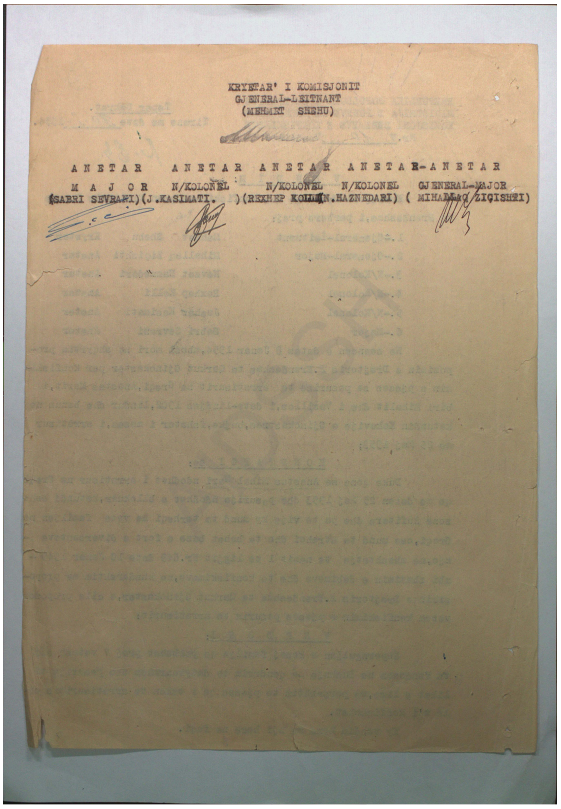
V E N D O S I:

Shperngulja e kesaj familje qe perbehet prej 7 vetash dhe te vendosen ne Lushnje me qendrim te detyruarshem dhe pasurija ti lihet e lire,me perjashtim te pjeses qe i takon te arrestuarit e cila t'i konfiskohet.

Ky vendim hyne me nji here ne fuqi.

Vendimi nr. 10, 26 shkurt 1954- Shpërngulja e detyruar e një familjeje

MEDIA FAQE #2

Vendimi nr. 10, 26 shkurt 1954- Shpërngulja e detyruar e një familjeje

INFORMACION

Vendimi nr. 10, 26 shkurt 1954- Shpërngulja e detyruar e një familjeje

FONDI	49
DOSJA	15
VITI	1954
NUMRI I FAQEVE	50
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim
NR.	10
DATË	26.02.1954
KOMISIONI	Mehmet Shehu
ANËTARËT	Mihallaq Zicishti , Nevzat Haznedari. Rexhep Kolli, Jashar Kazazi, Sabri Devriçi

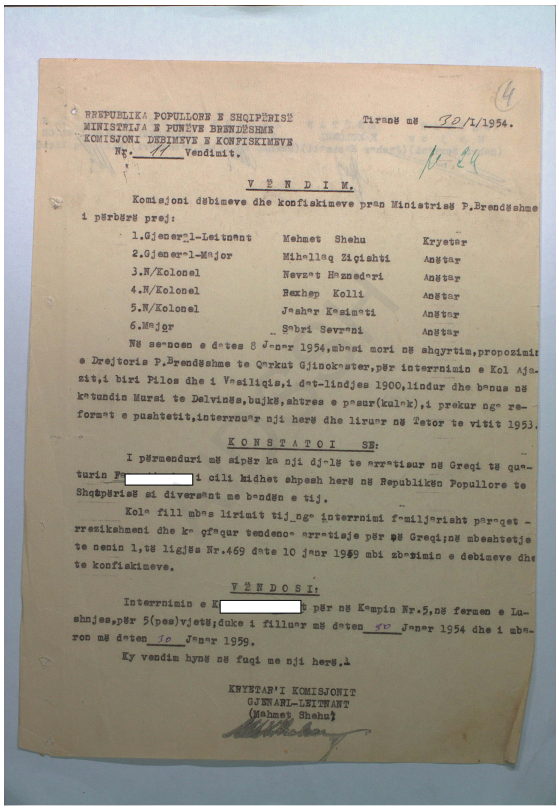
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #6

Vendim për internim në Kampin nr. 5, Lushnjë – 1954

MEDIA FAQE #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË
MINISTRIA E PUNËVE BRENDËSHME
KOMISJONI DEBIMEVE E KONFISKIMEVE
Nr. 17 Vendimit.

Tiranë më 30/1/1954.

V Ë N D I M.

Komisjoni dëbimeve dhe konfiskimeve pran Ministrisë P.Brendëshme i përbërë prej:

1.Gjenerël-Leitnant	Mehmet Shehu	Kryetar
2.Gjenerël-Major	Mihallaq Ziçishti	Anëtar
3.N/Kolonel	Nevzat Haznederi	Anëtar
4.N/Kolonel	Rexhep Kolli	Anëtar
5.N/Kolonel	Jashar Kasimati	Anëtar
6.Major	Sabri Sevreni	Anëtar

Në seancën e datës 8 Janar 1954,mbasi mori në shqyrtim,propozimin e Drejtorisë P.Brendëshme të Qarkut Gjirokastër,për internimin e Kol Ajazit,i biri Pilos dhe i Vasiliqis,i datëlindjes 1900,lindur dhe banues në katundin Mursi të Delvinës,bujkë,shtresë e pasur(kulak),i prekur nga reformat e pushtetit,internuar një herë dhe liruar në Tetor të vitit 1953.

K O N S T A T O I SE:

I përmenduri më sipër ka një djalë të arratisur në Greqi të quaturin P[redacted]i cili hidhet shpesh herë në Republikën Popullore të Shqipërisë si diversant me bandën e tij.

Kolë fill mbas lirimit tij nga internimi familjarisht përqet - rrësikshmëni dhe ka ofiqur tendenca arratisje për në Greqi;në mbështetje të nenin 1,të ligjës Nr.469 datë 10 Janar 1949 mbi zbatimin e debimeve dhe konfiskimeve.

V Ë N D O S I:

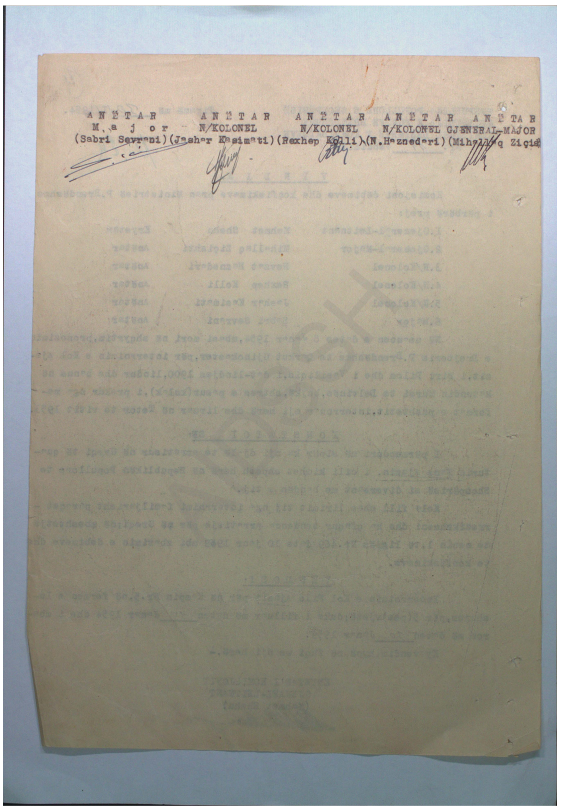
Internimin e K[redacted]ë për në Kampin Nr.5,në fermën e Lushnjes,për 5(pes)vjetë;duke i filluar më datën 30 Janar 1954 dhe i mbaruar më datën 30 Janar 1959.

Ky vendim hynë në fuqi me një herë.i

KRYETAR'I KOMISJONIT
GJENARL-LEITNANT
(Mehmet Shehu)

Vendim për internim në Kampin nr. 5, Lushnjë – 1954

MEDIA FAQE #2

ANËTAR ANËTAR ANËTAR ANËTAR ANËTAR
Major N/KOLONEL N/KOLONEL N/KOLONEL GJENERAL-MAJOR
(Sabri Sevreni)(Jashar Kasimati)(Rexhep Kolli)(N.Haznederi)(Mihallaq Ziçi

Vendim për internim në Kampin nr. 5, Lushnjë – 1954

INFORMACION

Vendim për internim në Kampin nr. 5, Lushnjë – 1954

FONDI	49
DOSJA	15
VITI	1954
NR. I FLETEVE	50
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim
NR.	11
DATË	30.01.1954
KOMISIONI	Mehmet Shehu
ANËTARËT	Mihallaq Ziçishti, Nevzat Haznedari, Rexhep Kolli, Jashar Menzelxhiu, Sabri Sevrani

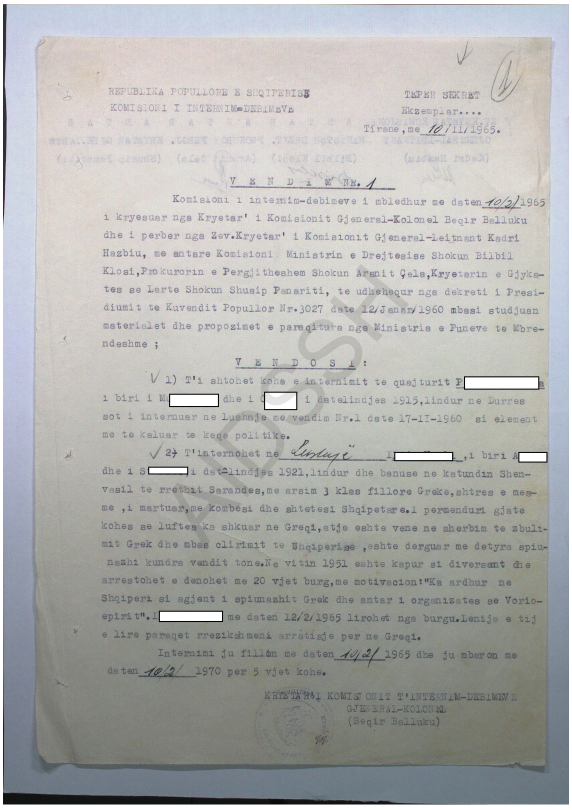
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #7

Vendimi nr. 1, datë 10 shkurt 1965, i Komisionit të Intern-im-Dëbimeve

MEDIA FAQE #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPERISE
KOMISIONI I INTERNIM-DEBIMEVE

TEPER SEKRET
Ekzemplar....

Tirane, me 10/II/1965.

V E N D I M Nr. 1

Komisioni i internim-debimeve i mbledhur me daten 10/2/1965 i kryesuar nga Kryetar' i Komisionit Gjeneral-Kolonel Beqir Balluku dhe i perbere nga Zev.Kryetar' i Komisionit Gjeneral-Leitnant Kadri Hazbiu, me antare Komisioni Ministrin e Drejtesise Shokun Bilbil Klosi, Prokurorin e Pergjitheshem Shokun Aranit Cela, Kryetarin e Gjykates se Larte Shokun Shusip Panariti, te udhehequr nga dekreti i Presidiumit te Kuvendit Popullor Nr.3027 date 12/Janar/1960 mbasi studjuan materialet dhe propozimet e paraqitura nga Ministria e Puneve te Mbrendeshme ;

V E N D O S I :

1) T'i shtohet koha e internimit te qesturit F[redacted] i biri i M[redacted] dhe i [redacted] i datelindjes 1915, lindur ne Durres sot i internuar ne Lushnje me vendim Nr.1 date 17-II-1960 si element me te kaluar te keqe politik.

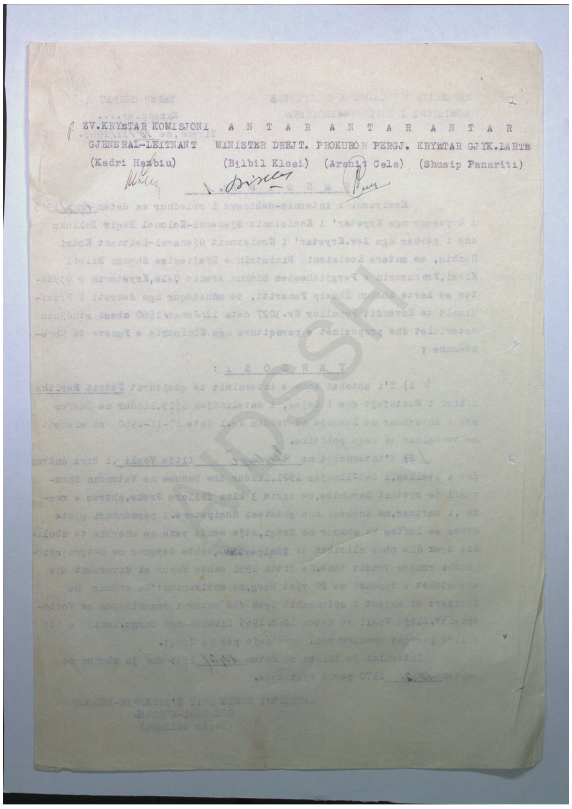
2) T'internohet ne [redacted] [redacted], i biri i [redacted] dhe i S[redacted] i datelindjes 1921, lindur dhe banuse ne katundin Shenvasil te rrethit Sarandes, me arsim 3 klas fillore Greke, shtres e mesme, i martuar, me kombesi dhe shtetesi Shqiptare. I permenduri gjate kohes se luftes Ka shkuar ne Greqi, stje eshte vene ne sherbim te zbulimit Grek dhe mbas clirimit te Shqiperise, eshte derguar me detyra spiunazhi kundra vendit tone. Ne vitin 1951 eshte kapur si diversant dhe arrestohet e denohet me 20 vjet burg, me motivacion: "Ka ardhur ne Shqiperi si agjent i spiunazhit Grek dhe antar i organizates se Vorio-epirit". [redacted] me daten 12/2/1965 lirohet nga burgu. Lenije e tij e lire paraqet rregullsmeni arrestimje per ne Greqi.

Internimi ju fillon me daten 14/2/ 1965 dhe ju mberon me daten 10/2/ 1970 per 5 vjet kohe.

KRYETARI I KOMISIONIT T'INTERNIM-DEBIMEVE
GJENERAL-KOLONEL
(Beqir Balluku)

Vendimi nr. 1, datë 10 shkurt 1965, i Komisionit të Internim-Dëbimeve

MEDIA FAQE #2

Vendimi nr. 1, datë 10 shkurt 1965, i Komisionit të Internim-Dëbimeve

INFORMACION

Vendimi nr. 1, datë 10 shkurt 1965, i Komisionit të Internim-Dëbimeve

FONDI	49
DOSJA	84
VITI	1965
NUMRI I FAQEVE	68
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim
KOMISIONI	Beqir Balluku
ANËTARËT	Kadri Hazbiu, Bilbi Klosi, Aranit Çela, Shuaip Panariti.

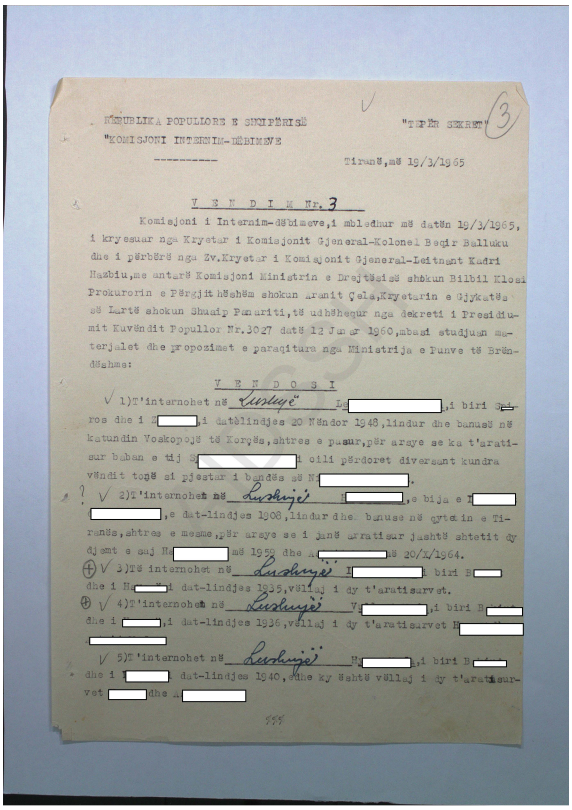
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #8

Vendimi nr. 3, datë 19.03.1965 – Lushnje

MEDIA FAQE #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË "TEPËR SEKRET"
"KOMISJONI INTERNIM-DËBIMEVE
Tiranë, më 19/3/1965

V E N D I M Nr. 3

Komisjoni i Internim-dëbimeve, i mbledhur më datën 19/3/1965, i kryesuar nga Kryetari i Komisjonit Gjeneral-Koloneli Beqir Balluku dhe i përbërë nga Zv.Kryetari i Komisjonit Gjeneral-Leitnant Kadri Hazbiu, me antarë Komisjoni Ministrin e Drejtësisë shokun Bilbil Klosi Prokurorin e Përgjithshëm shokun Aranit Çela, Kryetarin e Gjykatës së Lartë shokun Shaip Kamariti, të udhëhequr nga dekreti i Presidiumit Kuvendit Popullor Nr.3027 datë 12 Qershor 1960, mbasi studjuan materjalet dhe propozimet e paraqitura nga Ministrija e Punve të Brendshme:

V E N D O S I

1)T'internohet në Lushnjë Lu[redacted], i biri [redacted] dhe i [redacted] i datëlindjes 20 Nëndor 1948, lindur dhe banues në katundin Voskopojë të Korçës, shtrese e punur, për arsye se ka t'aratisur bashkë me të [redacted] dhe dy djem të tij [redacted] dhe dy vajza të [redacted] dhe [redacted] dhe [redacted] dhe

INFORMACION

Vendimi nr. 3, datë 19.03.1965 – Lushnje

FONDI	49
DOSJA	84
VITI	1965
NUMRI I FAQEVE	68
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim
NR.	3
DATË	19.03.1965
KOMISIONI	Beqir Balluku
ANËTARËT	Kadri Hazbiu, Bilbil Klosi, Thoma Çami, Aranit Çela

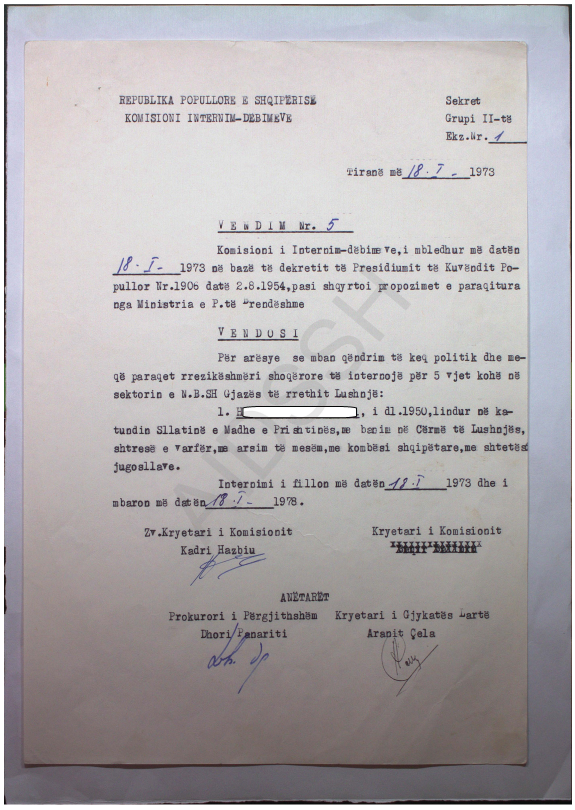
TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

MEDIA #9

Vendimi Nr. 5 i Komisionit të Internim-Dëbimeve: Internimi i një personi në sektorin e N.B.SH Gjazë të Lushnjës

MEDIA FAQE #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË
KOMISIONI INTERNIM-DËBIMEVE

Sekret
Grupi II-të
Ekz.Nr. 1

Tiranë më 18.I. 1973

V E N D I M Nr. 5

Komisioni i Internim-dëbimeve,i mbledhur më datën 18.I. 1973 në bazë të dekretit të Presidiumit të Kuvendit Popullor Nr.1906 datë 2.8.1954,pasi shqyrtoi propozimet e paraqitura nga Ministria e P.të Brendshme

V E N D O S I

Për arësye se mban qëndrim të keq politik dhe meqë paraqet rrezikshmëri shoqërore të internojë për 5 vjet kohë në sektorin e N.B.SH Gjazës të rrethit Lushnjë:

1. H[redacted], i dl.1950,lindur në Katundin Sllatinë e Madhe e Frashtinës,me banim në Cërmë të Lushnjës, shtresë e varfër,me arsim të mesëm,me kombësi shqipëtare,me shtetësi jugosllave.

Interimi i fillon më datën 18.I. 1973 dhe i mbaron më datën 18.I. 1978.

Zv.Kryetari i Komisionit
Kadri Hazbiu

Kryetari i Komisionit
[redacted]

ANËTARËT
Prokurori i Përgjithshëm
Dhori Kanariti

Kryetari i Gjykatës Lartë
Arsim Çela

Vendimi Nr. 5 i Komisionit të Internim-Dëbimeve: Internimi i një personi në sektorin e N.B.SH Gjazë të Lushnjës

INFORMACION

Vendimi Nr. 5 i Komisionit të Internim-Dëbimeve: Internimi i një personi në sektorin e N.B.SH Gjazë të Lushnjës

FONDI	4
DOSJA	123.1
NUMRI I FAQEVE	79
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim
NR.	5
DATË	18.01.1973
KOMISIONI	Beqir Balluku

ANËTARËT	Kadri Hazbiu, Dhori Panariti, Aranit Cela

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.